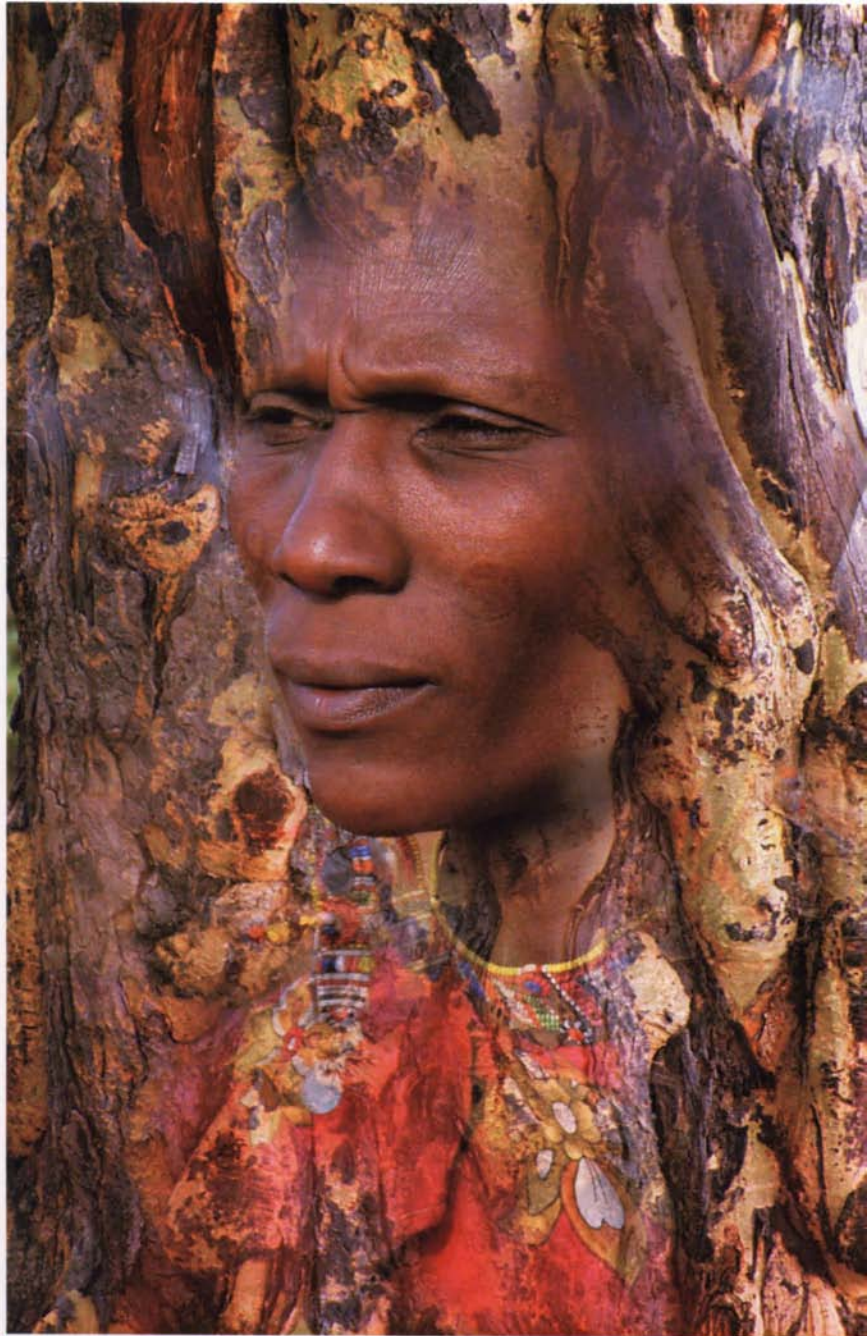

Drzewowcienia

Janina Peikert

Prawie wszystkie fotograficzne prace Janiny Peikert sytuują się w obrębie natury. Potęgą natury, jej ponadczasowe trwanie, bogactwo i uroda fascynują artystkę niezmiennie. To są jej najważniejsze tematy. Dotychczasowe obrazy pięknych miejsc i wytworów przyrody zdają się jednak artystce nie wystarczać. Szuka w nich człowieka, a jeśli go nie znajduje wprost, sama go wpisuje w miejsca zgoła nieoczekiwane. Jednoczy fragment drzewa z ludzką twarzą. Taki zabieg, spotykany także w twórczości innych artystów, zwykle miał jednak inne cele. Przykładem mogą być jedne z najbardziej znanych fotografii Veruschki wykonane przez Richarda Avedona, gdzie modelka wtapiała się, między innymi, w leśne tło. Stawała się jego częścią. Te fotografie pokazywały jednak Veruschkę, a drzewa zostały użyte instrumentalnie dla wzmocnienia efektu kreacyjnego.

W przypadku fotografii Janiny Peikert nałożenie wizerunków ludzkich twarzy i drzew staje się nie tylko pokazem wyobraźni Artystki, dającym czysto estetyczne wartości, ale otwiera pole dla rozmaitych skojarzeń i przemyśleń. Niejednoznaczność tych obrazów, ich aspekty wizualne i pojęciowe wywołują u widza stan emocjonalny wykraczający poza łatwą definiowalność. Wchodzimy w rejony metafizyczne i egzystencjalne jednocześnie. Widzimy coś, co może wydawać się snem, czy bliżej nieokreślonym wytworem naszych zmysłów, jak i próbą zapisu pewnego stanu przejściowego. Zapisem zmiany.

Intrygujące jest rozważenie, czy to połączenie siły natury i kruchości ludzkiego życia w jedność może być czysto intelektualną spekulacją, na którą naprowadzają nas fotografie, czy dotykamy kwestii duchowości. Wiara w wędrówkę dusz i przyjmowanie kolejnych rozmaitych form istnienia w postaci roślinnej, zwierzęcej czy ponownie ludzkiej nie jest czymś odosobnionym. Reinkarnacja jest istotnym elementem dalekowschodniej filozofii. *Dusza drzewa* jako kompilacja postaci człowieka i rośliny, jako etap przejściowy do innej formy bytu, czy też trwała forma istniejąca od zawsze w przyrodzie? Forma nam nieznaną lub dostępną jedynie nielicznym, obdarzonym głębszym rodzajem wrażliwości lub otwartym na wiedzę tajemną? Może ten rodzaj inkarnacji jest czasowym przystankiem ludzkiej duszy w celu zasilenia jej w innego rodzaju energią, może formą wzbogacenia o doznania niedostępne w ludzkim wymiarze.

Wątek *drzewa życia* ciekawie podejmuje Darren Aronofsky w filmie „*Źródło*”. Przywołuje on Księgę Majów i mówi o szczególnym drzewie, rosnącym w centrum ziemi, którego soki pozwalają temu kto je wypije na życie wieczne. Mit o powstaniu świata mówi, iż ciało pierwszego człowieka przemieniło się w korzenie drzewa, które rozprzestrzeniły się i uformowały ziemię. Dusza człowieka zamieniła się w gałęzie i rozrosła do nieba. Poszukiwanie tego drzewa, jak pokazuje Aronofsky, jest celem, który prowadzi do zbawienia.

Zastanawiające jest, czy autorka pokazała nam te fotografie jako paradokumenty *stanów możliwych*, wchodząc w pewien filozoficzny dialog, czy też metodą prób znalazła takie właśnie pasujące do siebie obrazy. I jest to wynikiem swoistego przypadku. Aczkolwiek bliskie są mi poglądy, iż w naturze nie ma przypadków, że wszechświat kieruje się pewnym porządkiem, gdzie wszystko ma swój cel, miejsce i czas. Być może intuicja artystki kieruje ją w takie właśnie obszary. Są one inspirujące i dają wielkie możliwości kreacyjne, co Janina Peikert wykorzystuje z dużym powodzeniem. Nawet jeśli racjonalnie myślący widz odrzuci wszystkie filozoficzne i duchowe aspekty, a skupi się jedynie na tym co widzi i potrafi rozumowo zinterpretować, to zobaczy ciekawe obrazy. Obrazy jak senne zjawy, barwne, ale nie cukierkowe, harmonijnie połączone, estetycznie wysmakowane. Jednak ich siła, moim zdaniem, tkwi w niejednoznaczności i możliwościach pobudzenia wyobraźni. One zapadają w pamięć i wracają jak dalekie echa zapomnianych zdarzeń, sytuacji, miejsc. Tworzą nową oryginalną jakość, dla której nie ma większego znaczenia motywacja artystki czy sposób ich powstania.

Janina Hobgarska

Dla mnie drzewa są zachwycające, zdumiewające, zadziwiające. Niezależnie od ich wielorakiej użyteczności zniewalają swoją urodą, pięknem niezwykle różnicowanych kształtów, barw, wspaniałych rysunków i rzeźby kory, krojem liści – niekiedy prostym innym razem zaś niezwykle finezyjnym. To niemy świadek historii naszej planety od czasów zamierzchłych, niezmiennie wyciągający swe wielokształtne „ręce” ku niebu. To także niezawodny i niezastąpiony przyjaciel w ziemskiej współnocie życia.

Janina Peikert

Janina Peikert – ur. w 1944 roku. Absolwentka fizyki na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Mieszkała Jeleniej Góry od 1992 roku. Jest założycielką Karkonoskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Karkonoskiej Państwowej Szkole Wyższej, który prowadzi już jedenasty rok. Od wielu lat podróżuje i fotografuje. Była już w 50 krajach na sześciu kontynentach, m.in. w Kanadzie, USA, Meksyku, Brazylii, Peru, Nepalu, Indiach, Chinach, Kambodży, Wietnamie, Tanzanii, Kenii, Australii, Nowej Zelandii. Członek JTF od 2007 roku.

Wystawy indywidualne:

- **Kwiecień 2007 r.**
Pyłki Azji w oku babci, Galeria pod Brązowym Jeleniem – JCK, Jelenia Góra
- **Marzec 2008 r.**
Geometria z krótkiej podróży, Galeria N... – DODN, Jelenia Góra
- **Kwiecień 2008 r.**
Odcienie zauroczenia, Galeria JTF, Jelenia Góra
- **Październik 2008 r.**
Tęczowy balet skał, Galeria Przestrzeń – Kolegium Karkonoskie, Jelenia Góra
- **Październik 2008 r.**
Państwo Środka bez środka, Galeria pod Brązowym Jeleniem – JCK, Jelenia Góra
- **Styczeń 2009 r.**
Oaza natury, Muzeum Przyrodnicze, Jelenia Góra
- **Maj 2009 r.**
Klimaty małych światów, Galeria JTF, Jelenia Góra
- **Październik 2009 r.**
Szlaki Matki Ziemi, Galeria N... – DODN, Jelenia Góra
- **Maj 2010 r.**
Piękno bezkresne, Muzeum Przyrodnicze, Jelenia Góra
- **Maj 2010 r.**
Portret życzliwych spotkań, Galeria Małych Form – JCIER Książnica Karkonoska, Jelenia Góra
- **Październik 2010 r.**
Spójrz w okno, nie otwieraj drzwi – Galeria „Promocje” ODK Zabobrze, Jelenia Góra

Jeleniogórskie Centrum
Informacji i Edukacji Regionalnej
„Książnica Karkonoska”

IB XVI-10

090000

Janina Peikert - Drzewowcielenia
wystawa fotografii
 Galeria Małych Form **2011** 19.IV-28.V

Janina Peikert • jpeikert@simplusnet.pl • tel. 757524829

Sfinansowano ze środków Miasta Jelenia Góra